

Διεθνές δίκαιο

Το διεθνές δίκαιο είναι ένα σώμα κανόνων που αναγνωρίζονται από τα κράτη ή τα έθνη ως δεσμευτικοί για τις μεταξύ τους σχέσεις, συμπεριλαμβανομένων των σχέσεών τους με τους διεθνείς οργανισμούς. Το διεθνές δίκαιο ενσωματώνεται συνήθως στις συμφωνίες μεταξύ κυρίαρχων κρατών ή/και προκύπτει από τέτοιες συμφωνίες.

Τομείς

Ο όρος «διεθνές δίκαιο» μπορεί να αναφέρεται σε δύο τομείς δικαίου:

- Το δημόσιο διεθνές δίκαιο διέπει τις σχέσεις μεταξύ κρατών και διεθνών οργανισμών σε τομείς όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα, το δίκαιο των συνθηκών, το δίκαιο της θάλασσας, το διεθνές ποινικό δίκαιο και το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο.
- Το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο –ή σύγκρουση νόμων– είναι μια ομάδα κανόνων του δικονομικού δικαίου που καθορίζει ποιο νομικό σύστημα θα επικρατήσει και το δίκαιο ποιας δικαιοδοσίας θα ισχύσει για μια δεδομένη νομική διαφορά. Αυτοί οι κανόνες εφαρμόζονται όταν μια νομική διαφορά έχει διασυνοριακή διάσταση, όπως στην περίπτωση σύμβασης που συνάπτεται μεταξύ μερών που βρίσκονται σε διαφορετικά κράτη ή στην περίπτωση που η εν λόγω διασυνοριακή διάσταση αφορά χώρα με πολλαπλές δικαιοδοσίες, όπως είναι το Ηνωμένο Βασίλειο.

Σχέση με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ)

Παρόλο που το [δίκαιο της ΕΕ](#) μπορεί να θεωρηθεί ως ειδική μορφή του διεθνούς δικαίου, το κύριο σώμα του δικαίου της ΕΕ διαθέτει ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που συνήθως δεν εμφανίζονται στο διεθνές δίκαιο. Ειδικότερα, οι πολίτες μπορούν να επικαλούνται δικαιώματα που κατοχυρώνει το δίκαιο της ΕΕ ενώπιον των δικαστηρίων των κρατών μελών της ΕΕ, ενώ το διεθνές δίκαιο πρέπει συνήθως να μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο προτού αποκτήσουν τη δυνατότητα να το επικαλούνται οι πολίτες. Επίσης, το δίκαιο της ΕΕ συχνά υπερισχύει του δικαίου των κρατών μελών της ΕΕ. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η παρούσα Πύλη διαθέτει ξεχωριστές σελίδες για το δίκαιο της ΕΕ και το διεθνές δίκαιο.

Πηγές και βάσεις δεδομένων

Το διεθνές δίκαιο μπορεί να πηγάζει κυρίως από διεθνείς συμφωνίες ή συμβάσεις, επιπλέον μιας σειράς κοινώς αναγνωρισμένων αξιών, προτύπων και αρχών, που δεν χρειάζεται κατ' ανάγκη να αναφέρονται ρητά σε μία συμφωνία. Οι διεθνείς συμφωνίες μπορούν να είναι διμερείς (δηλαδή μεταξύ δύο κυρίαρχων κρατών) ή πολυμερείς (δηλαδή μεταξύ περισσότερων από δύο κρατών). Πολύ συχνά, εκπονούνται και αποτελούν αντικείμενο διαπραγματεύσεων στο πλαίσιο ενός διεθνούς οργανισμού, όπως τα [Ηνωμένα Έθνη](#) (ΟΗΕ), το [Συμβούλιο της Ευρώπης](#) και πολλοί άλλοι. Σημαντική πηγή διεθνούς δικαίου αποτελεί, επίσης, η νομολογία των διεθνών δικαστηρίων.

Υπάρχουν διάφορες πηγές πληροφόρησης διαθέσιμες στο κοινό σχετικά με το διεθνές δίκαιο. Ακολουθεί μη εξαντλητικός κατάλογος:

- [Συλλογή Συνθηκών των Ηνωμένων Εθνών](#),
- [Δίκαιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών](#),
- Συμβούλιο της Ευρώπης - [Συμβάσεις](#): ανθρώπινα δικαιώματα, δημοκρατία, δικαστική συνεργασία,
- [Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός \(ΙΜΟ\)](#): δίκαιο της θάλασσας
- [Διεθνής Επιτροπή Προσωπικής Κατάστασης \(ΙCCS\)](#),
- [Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου \(ΠΟΕ\)](#): διεθνές εμπορικό δίκαιο,
- [Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελευθέρων Συναλλαγών \(ΕΖΕΣ\)](#) και [Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος \(ΕΟΧ\)](#),
- Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) - [Σύμβαση κατά της δωροδοκίας](#),
- [Σύστημα ηλεκτρονικής πληροφόρησης για το διεθνές δίκαιο \(EISIL\)](#) της Αμερικανικής Εταιρείας Δικαίου,

- [📄 Οδηγός διεθνούς δικαίου](#) από την HG.org,
- [📄 Διάσκεψη της Χάγης](#) για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο (HCCH): μπορείτε να βρείτε συμβάσεις και συμφωνίες σχετικά με αυτόν τον τομέα, καθώς και τμήματα που παρέχουν εξειδικευμένες πληροφορίες σχετικά με την επικύρωση εγγράφων για διεθνή χρήση («[📄 επισημείωση](#)»), την επίδοση ή κοινοποίηση εγγράφων, την απαγωγή παιδιών και την υιοθεσία.

Τα Ηνωμένα Έθνη έχουν επίσης δημιουργήσει την [📄 Επιτροπή Διεθνούς Δικαίου](#). Στόχος της είναι η προώθηση της προοδευτικής ανάπτυξης του διεθνούς δικαίου και της κωδικοποίησής του. Για τον σκοπό αυτόν, η επιτροπή αυτή δημοσιεύει μελέτες και έρευνες, συλλέγει νομικά προηγούμενα και επεξεργάζεται προτάσεις για νέες συνθήκες. Το έργο της Επιτροπής Διεθνούς Δικαίου είχε ως αποτέλεσμα τη θέσπιση μιας σειράς σημαντικών συνθηκών και άλλων βασικών πράξεων στον τομέα του διεθνούς δικαίου.

Για τη διαχείριση αυτής της ιστοσελίδας υπεύθυνη είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην παρούσα σελίδα δεν απηχούν κατ' ανάγκη την επίσημη θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Παρακαλείσθε να συμβουλευθείτε την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου σχετικά με το καθεστώς πνευματικής ιδιοκτησίας που διέπει τις σελίδες των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων.

Τελευταία επικαιροποίηση: 18/01/2019